YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO
16 päivänä helmikuuta 1977 *

Asiassa 20/76,

jonka Finanzgericht Baden-Württemberg on saattanut ETY:n perustamissopimuksen 177 artiklan nojalla yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi saadakseen tässä kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevassa asiassa

Schöttle & Söhne OHG, Oberkollwangen,

vastaan

Finanzamt Freudenstadt

ennakkoratkaisun ETY:n perustamissopimuksen 95 artiklan tulkinnasta,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN,

toimien kokoonpanossa: presidentti H. Kutcher, jaoston puheenjohtaja P. Pescatore sekä tuomarit J. Mertens de Wilmars, M. Sørensen, A. J. Mackenzie Stuart, A. O'Keeffe ja A. Touffait,

julkisasiamies: F. Capotorti,
kirjaaja: A. Van Houtte,

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

on antanut seuraavan

tuomion

1 Finanzgericht Baden-Württemberg on esittänyt yhteisöjen tuomioistuimelle 17.12.1975 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 23.2.1976, Euroopan talousyhteisön perustamissopimuksen 177 artiklan nojalla useita ennakkoratkaisukysymyksiä perustamissopimuksen 95 artiklan ensimmäistä kohtaa, jossa kielletään jäsenvaltioita määräämästä "muiden jäsenvaltioiden tuotteille – – korkeampia välittömiä tai välillisiä sisäisiä maksuja, kuin ne – – määräävät samanlaisille kotimaisille tuotteille", koskevasta tulkinnasta.

2 Kysymykset on esitetty Ranskasta soraa tuovan saksalaisen maahantuojan sekä Finanzamt Freudenstadtin välisessä oikeudenkäynnissä, jossa on kyseenalaistettu saksalaisen maanteiden tavaraliikenteen maksun yhteensopivuus perustamissopimuksen 95 artiklan ensimmäisen kohdan kanssa, siltä osin kuin maahantuoja joutui kaikin tavoin samanlaisesta liikenteestä maksamaan maksun ranskalaisten tavaroiden osalta, mutta ei joutunut maksamaan sitä kotimaisen tavaran kuljetuksen yhteydessä.

3 On tarpeen todeta Saksan maanteiden tavaraliikennettä koskevista maksuista annetun lain olennaiset piirteet.

Kansallinen lainsäädäntö

4 Tarkasteltavana oleva maksu on osa eri liikennemuotojen yhteensovittamiseksi vuonna 1968 hyväksyttyjä toimenpiteitä.

Tässä yhteydessä maanteiden tavaraliikenteen maksulla pyrittiin ohjaamaan pitkän matkan liikennettä rautateille ja sisävesiliikenteeseen.

Vastaavasti lyhyen matkan liikenne, jota ei järkevästi voida siirtää pois maanteiltä, vapautettiin maksusta.

5 Tässä tapauksessa kyseessä olevassa laissa viitataan Saksan maanteiden tavaraliikennettä koskevan *Güterkraftverkehrsgesetz*in (Bundesgesetzblatt 1952 I, s. 697), sisältämiin "pitkän matkan liikenteen" ja "lyhyen matkan liikenteen" määritelmiin.

Tämän lain 2 pykälästä ilmenee, että lyhyen matkan liikenne käsittää kaiken tavaroiden kuljetuksen moottoriajoneuvolla toisen lukuun kunnan rajojen sisällä tai lähialueella.

Lähialueella tarkoitetaan aluetta, joka sijaitsee 50 kilometrin säteellä sen kunnan keskustasta, josta kuorma-auto on lähtenyt, ja se kattaa kaikkien niiden kuntien alueet, joiden keskus on kehän sisäpuolella.

Mikäli kunnalla on useita keskuksia, lähialue kattaa alueet, jotka sijaitsevat 50 kilometrin säteellä jokaisesta keskuksesta, minkä vuoksi lähialueiden koko voi vaihdella.

6 Ulkomailla rekisteröidyn moottoriajoneuvon katsotaan olevan lähtenyt siitä rajan läheisyydessä sijaitsevasta kunnasta, jonka alueella se ylitti Saksan rajan (*Güterkraftverkehrsgesetz*in 6 b pykälä, sellaisena kuin se on muutettuna *Viertes Gesetz zur Änderung des Güterkraftverkehrsgesetzes*illa", Bundesgesetzblatt I, s. 1157).

7 Pitkän matkan tavaraliikennettä on moottoriajoneuvolla tapahtuva tavaran kuljetus lähialueen ulkopuolelle, sekä kuljetus, joka lähtee lähialueelta.

8 On huomattava, että maksu määräytyy tavaroiden painon ja kuljetun matkan pituuden perusteella, kun taas omaan lukuun tapahtuvan kuljetuksen osalta maksun määrä on progressiivinen.

9 Kysymyksessä olevassa laissa säädetään, että maksu koskee pitkän matkan tavaraliikennettä sekä lyhyen matkan kansainvälistä tavaraliikennettä.

Maksu ei kuitenkaan koske kansainvälistä liikennettä, joka lähtee lähialueelta tai jonka määränpää on rajan läheisyydessä sijaitsevan kunnan lähialueella.

Näin kansainvälistä liikennettä kohdellaan samoin kuin kuorma-autolla tapahtuvaa kotimaista liikennettä, joka lähtee rajan läheisyydessä sijaitsevasta kunnasta.

10 Asiakirjoista ilmenee, että maksun periminen kansainväliseltä lyhyen matkan liikenteeltä saattoi tietyissä olosuhteissa olla yhteisön sisäisen kaupan esteenä, kun kotimaisen kuorma-auton lähialueen liikenteeltä perittiin maksu vain, jos se ylitti Saksan rajan.

Ensimmäinen kysymys

11 Ensimmäisessä kysymyksessä kysytään, onko "maanteiden tavaraliikenteeltä kansallisella alueella kuljetun matkan pituuden perusteella peritty maksu ETY:n perustamissopimuksen 95 artiklassa tarkoitettu tuotteille määrätty maksu?"

12 Perustamissopimuksen 95 artiklan ensimmäisessä kohdassa määrätään, että jäsenvaltiot eivät määrää muiden jäsenvaltioiden tuotteille minkäänlaisia korkeampia välittömiä tai välillisiä sisäisiä maksuja kuin ne välittömästi tai välillisesti määräävät samanlaisille kotimaisille tuotteille.

Näin 95 artiklassa pyritään poistamaan tavaroiden vapaan liikkuvuuden peitellyt rajoitukset, joita voi aiheutua jäsenvaltion veroja ja maksuja koskevista määräyksistä.

13 Ottaen huomioon 95 artiklan yleisen rakenteen ja tavoitteet on tuotteelle määrätyn maksun käsitettä tulkittava laajentavasti.

14 Tällaisia rajoituksia voi seurata maksusta, jolla itse asiassa tasataan yritystoimintaan liittyviä maksuja ja joka ei sinänsä kohdistu tuotteisiin.

Ongelmaa ei ilmene, kun kotimaiselle ja tuontituotteelle asetetaan vero tai maksu samaan aikaan ja tietyn toiminnan perusteella, esimerkiksi kansallisten teiden käyttämisen perusteella.

15 Tällaista maksua, jolla on välitön vaikutus kotimaisen tai maahantuodun tuotteen hintaan, on kuitenkin sovellettava tavalla, joka ei syrji tuotuja tuotteita.

16 Tämän vuoksi kansalliselle tuomioistuimelle on vastattava, että ETY:n perustamissopimuksen 95 artiklassa mainitun "tuotteille määrätyn välillisen maksun" on tulkittava tarkoittavan myös maanteiden kansainvälisessä tavaraliikenteessä kuljetun matkan pituuteen ja kyseisten tavaroiden painoon perustuvaa maksua.

Toinen, kolmas ja neljäs kysymys

17 Toisessa, kolmannessa ja neljännessä kysymyksessä yhteisöjen tuomioistuinta pyydetään tulkitsemaan kieltoa määrätä tuontituotteille korkeampia maksuja kuin kotimaisille tuotteille, ottaen huomioon että

1. tuontituotteiden erilainen kohtelu on mahdollista vain, jos tuote toimitetaan noin 50 kilometrin pituiselle alueelle, joka sijaitsee rajan suuntaisesti 50 kilometrin päässä rajasta,

2. kyseinen maksu määrätään samalla tavoin sekä ulkomaisten tuotteiden maahantuonnille että kotimaisten tuotteiden viennille ulkomaille,

3. maksun tavoite liittyy liikennepolitiikkaan, ja siitä aiheutuva syrjintä olisi voitu välttää ainoastaan huomattavin ylimääräisin hallinnollisin menoin, ja maksua perittiin ainoastaan vuosina 1969–1971.

18 Kysymyksiin on vastattava yhdessä.

19 Perustamissopimuksen 95 artiklan tarkoituksena on taata, että jäsenvaltion sisäisten verojen ja maksujen soveltamisesta ei seuraa muista jäsenvaltioista tuotaville tuotteille korkeampia veroja ja maksuja kuin samanlaisille kotimaisille tuotteille kansallisilla markkinoilla.

Tämän vuoksi ei ole merkitystä sillä, että veroa tai maksua peritään samoin edellytyksin kotimaisilta vientituotteilta ja maahan tuotavilta tuotteilta.

20 Kun maahantuodulle tuotteelle määrätty maksu ja samanlaiselle kotimaiselle tuotteelle määrätty maksu lasketaan eri tavalla ja erilaisin säännöin, ja tästä seuraa, vaikka vain tietyissä tapauksissa, maahantuodun tuotteen korkeampi maksu, on tämä 95 artiklan ensimmäisen kohdan vastaista.

21 Kun ehdot, joiden mukaan liikenteenharjoittajalta peritään maksu, ovat erilaiset kansainvälisen liikenteen ja pelkän jäsenvaltion sisäisen liikenteen osalta siten, että toisiinsa verrattavissa olevissa tapauksissa valtion sisällä kuljetettavalta tuotteelta ei peritä maksua ja maahantuodulta tuotteelta peritään, on kyseessä korkeampi maksu maahantuodulle tuotteelle.

Itse asiassa 95 artiklaa sovellettaessa on kotimaassa kuljetettavaa tuotetta koskevan maksun ja maahantuotua tuotetta koskevan maksun vertailussa otettava huomioon maksun määräytymisperusteen lisäksi myös jokaiseen maksuun liittyvät edut tai vapautukset.

Maahantuodun tuotteen maksu voidaan katsoa korkeammaksi pelkästään sillä perusteella, että tietyissä tapauksissa kotimaista tuotetta voidaan kuljettaa maksutta jäsenvaltion sisällä samanpituisen matkan, jonka osalta maahantuodulta tuotteelta peritään maksu ainoastaan rajan ylityksen perusteella.

Tietyissä tapauksissa mahdollisesti aiheutuvien tilanteiden vertailu on kansallisen tuomioistuimen tehtävä.

22 Kansallisen tuomioistuimen toimittamista tiedoista ilmenee, että määrättäessä maksua kansainväliselle liikenteelle ja kotimaiselle liikenteelle erilaisten ehtojen soveltamisesta voi toisinaan aiheutua tosiasiallinen este tavaroiden vapaalle liikkuvuudelle.

Kansallisen maksun aiheuttaman kaupan esteen vähäisyys ja satunnaisuus sekä se, että este olisi voitu välttää ainoastaan poistamalla maksu, eivät ole riittäviä perusteita poikkeamiselle 95 artiklan ensimmäisen kohdan soveltamisesta.

Perustamissopimuksen toisen osan yhteistä liikennepolitiikkaa koskevassa IV osastossa annetaan jäsenvaltioille mahdollisuus ratkaista kilpailua koskevat ongelmat eri kuljetusmuotojen välillä, vaikeuttamatta kuitenkaan tavaroiden vapaata liikkuvuutta.

Tällaisen politiikan puuttuminen ei kuitenkaan oikeuta poikkeamaan perustamissopimuksen 95 artiklasta.

Oikeudenkäyntikulut

23 Yhteisöjen tuomioistuimelle huomautuksensa esittäneille Euroopan talousyhteisön komissiolle ja Saksan liittotasavallan hallitukselle aiheutuneita oikeudenkäyntikuluja ei voida määrätä korvattaviksi.

Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikuluista.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN

on ratkaissut Finanzgericht Baden-Württembergin 17.12.1975 tekemällään päätöksellä esittämät kysymykset seuraavasti:

1) **ETY:n perustamissopimuksen 95 artiklassa mainittu "tuotteille määrätty välillinen maksu" tarkoittaa myös maksua, jota kannetaan maanteiden kansainväliseltä tavaraliikenteeltä kansallisella alueella kuljetun matkan pituuden ja tavaroiden painon perusteella.**

2) **Perustamissopimuksen 95 artiklan tarkoituksena on taata, että jäsenvaltion sisäisten maksujen soveltamisesta ei seuraa muista jäsenvaltioista tuotaville tuotteille korkeampia maksuja kuin samanlaisille kotimaisille tuotteille kansallisilla markkinoilla, eikä sillä ole merkitystä, että maksua peritään samoin edellytyksin kotimaisilta vientituotteilta ja maahan tuotavilta tuotteilta.**

3) **Perustamissopimuksen 95 artiklaa sovellettaessa sisäisessä liikenteessä olevasta tuotteesta ja maahantuodusta tuotteesta perittävän maksun vertailussa on otettava huomioon maksun määräytymisperusteen lisäksi myös jokaiseen maksuun liittyvät edut tai vapautukset.**

4) Kansallisen maksun aiheuttaman kaupan esteen vähäisyys ja satunnaisuus sekä se, että este olisi voitu välttää ainoastaan poistamalla maksu, eivät ole riittäviä perusteita poikkeamiselle 95 artiklan 1 kohdan soveltamisesta.

Kutscher Pescatore Mertens de Wilmars

Sørensen Mackenzie Stuart O'Keeffe Touffait

Julistettiin Luxemburgissa 16 päivänä helmikuuta 1977.

A. Van Houtte
kirjaaja

H. Kutscher
presidentti